

Warszawa, dnia 1 grudnia 2015 r.

Prawne podsumowanie listopad 2015 r.

Niniejsze memorandum stanowi podsumowanie najważniejszych zmian w polskich przepisach prawnych z zakresu regulacji dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego, prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz deregulacji zawodów, które weszły w życie w listopadzie 2015 r.

PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

11 listopada 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1713), na podstawie której m.in.:

- postanowiono, że jeżeli na terenie gminy przewiduje się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się obszary, na których mogą być one sytuowane;
- wskazano, że lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² może nastąpić wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- przyjęto zasadę, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewidujący lokalizację w/w obiektu handlowego, sporządza się dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w wyniku realizacji tego obiektu

PRAWO AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE

20 listopada 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy o grach hazardowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1639), na podstawie której m.in.:

- wprowadzono pojęcie utworów osieroconych wskazując, że są to: utwory opublikowane w książkach, dziennikach, czasopismach lub innych formach publikacji drukiem, utwory audiowizualne, a także utwory zamówione lub włączone do utworów audiowizualnych lub utrwalone na wideogramach, w zakresie korzystania z utworu audiowizualnego lub wideogramu jako całości oraz utwory utrwalone na fonogramach, które znajdują się w zbiorach określonych w przepisach podmiotów takich jak archiwa, instytucje oświatowe, uczelnie, instytuty badawcze jeżeli uprawnieni, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tych utworów, w zakresie wyszczególnionych w ustawie pól eksploatacji, nie zostali ustalen i lub odnalezieni pomimo przeprowadzenia poszukiwań;
- określono zasady, w tym zakres dozwolonego użytku utworów osieroconych;

- przewidziano procedurę prowadzenia poszukiwań ewentualnych podmiotów uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu osieroconego na określonych w przepisach polach eksploatacji;
- wprowadzono kategorię utworów niedostępnych w obrocie handlowym wskazując, że są to utwory opublikowane w książkach, dziennikach, czasopismach lub w innych formach publikacji drukiem, jeżeli utwory te nie są dostępne dla odbiorców w obrocie za zezwoleniem uprawnionych, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do tych utworów (w zakresie pól eksploatacji wymienionych w przepisach omawianej nowelizacji) ani w postaci egzemplarzy wprowadzanych do obrotu w liczbie zaspokajającej racjonalne potrzeby odbiorców ani w drodze ich udostępniania publicznego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym;
- przewidziano utworzenie w systemie teleinformatycznym wykazu utworów niedostępnych w obrocie handlowym;
- określono niektóre sposoby korzystania z utworów niedostępnych w obrocie handlowym, w tym możliwości ich zwielokrotniania i udostępniania publicznie;
- ustalono definicję instytucji oświatowej w rozumieniu przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
- wprowadzono zmiany rozszerzające uprawnienia niektórych podmiotów, w tym m.in. instytucji oświatowych, uczelni i instytutów badawczych, do korzystania z utworów w określonych w przepisach celach dydaktycznych;
- przewidziano uprawnienie do uzyskiwania wynagrodzenia z tytułu użyczenia egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej, przez biblioteki publiczne;
- ustanowiono zasady określania i wypłaty ww. wynagrodzenia za użyczenie egzemplarzy utworów i określono katalog podmiotów, którym ono przysługuje obejmujący twórców, tłumaczy sporządzających przekłady na język polski, współtwórców będący autorami utworów plastycznych lub fotograficznych i wydawców;
- ustanowiono zasadę, iż wolno korzystać w granicach uzasadnionych celem informacji z przemówień politycznych i mów wygłoszonych na publicznych rozprawach, a także fragmentów publicznych wystąpień, wykładów oraz kazań; przepis nie upoważnia do publikacji zbiorów tego rodzaju utworów;
- przyjęto zasadę, że podczas ceremonii religijnych oraz oficjalnych uroczystości organizowanych przez władze publiczne wolno korzystać z wszelkich utworów, jeżeli nie łączy się z tym osiąganie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowej.

DEREGULACJA ZAWODÓW

30 listopada 2015 r. weszły w życie niektóre przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. z 2015 r., poz. 1505), na podstawie których, m.in.:

- uchylono obowiązek złożenia egzaminu uprawniającego do wykonywania zawodu maklera giełdowego;
- określono wymogi jakie powinny spełniać osoby zatrudniane przez towarowe domy maklerskie i zobowiązano towarowe domy maklerskie do prowadzenia i stosowania regulacji wewnętrznych określających sposób weryfikacji spełniania tych wymogów;
- wprowadzono nowe elementy, które powinien zawierać wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, w tym np. regulamin nadzoru zgodności działalności z prawem, regulamin ochrony przepływu informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz procedury wewnętrzne zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- rozszerzono możliwości uzyskania wpisu na listę maklerów papierów wartościowych i doradców inwestycyjnych bez konieczności składania egzaminu zawodowego na maklera papierów wartościowych oraz doradcę inwestycyjnego;
- zmodyfikowano dotychczasowe wymogi w zakresie obywatelstwa tłumaczy przysięgłych przyjmując, że tłumaczem przysięgłym może być osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa, niż państwa dotychczas wymienione w ustawie o tłumaczach przysięgłych, jeżeli na podstawie i zasadach określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub, na zasadach wzajemności, obywatelstwo innego państwa;
- przyznano Ministrowi Sprawiedliwości uprawnienie do zwolnienia kandydata na tłumacza przysięgłego z wymogu posiadania wykształcenia wyższego, w szczególności, gdy liczba tłumaczy przysięgłych określonego języka jest niewystarczająca dla ochrony interesu społecznego i potrzeb wymiaru sprawiedliwości;
- rozszerzono katalog kar, które można orzec z tytułu odpowiedzialności zawodowej tłumaczy przysięgłych, dodając do niego karę pieniężną nie niższą niż jedna dziesiąta kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej;
- zlikwidowano obowiązek złożenia egzaminu na agenta firmy inwestycyjnej, którego zaliczenie uprawniało do złożenia wniosku o wpis do rejestru agentów firm inwestycyjnych; egzamin został zastąpiony m.in. obowiązkiem firmy inwestycyjnej do zawarcia we wniosku o wpis do rejestru opinii stwierdzającej, że osoba fizyczna lub podmiot, którego będzie dotyczył wpis posiada odpowiedni poziom wiedzy i doświadczenia zawodowego w zakresie usług pośrednictwa finansowego, obowiązujących przepisów prawa oraz standardów działalności inwestycyjnych.

W przypadku jakichkolwiek pytań bądź wątpliwości, pozostają do Państwa dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Maciej Szulikowski

radca prawny i partner zarządzający

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelaria Prawna

Niniejsze memorandum ma charakter wyłącznie informacyjny i jest przedmiotem praw autorskich

M. Szulikowski i Partnerzy Kancelarii Prawnej.